

УДК 23/28: 82-97

DOI <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2022.3.2>**Корчук Вячеслав Іванович,**

*кандидат наук з богослов'я, доцент,
доцент кафедри філософії, теології та історії церкви
Українського гуманітарного інституту
orcid.org/0000-0003-3314-7335
korchuk@uati.adventist.ua*

СПЕЦИФІКА АНГЛІЙСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ БІБЛІЇ УІЛЬЯМА ТІНДАЛЯ

У результаті цього дослідження було виявлено, що початок перекладу Святого Письма був зумовлений не тільки зовнішніми чинниками, що впливали на Реформатора, але і його внутрішнім світом. Розкрито підходи англійського реформатора Уільяма Тіндаля і розуміння заміни ним традиційних понять Священного Писання новою термінологією та надання рекомендацій щодо кращого розуміння процесів, які відбувалися у стародавній та сучасній історії християнства. Був проведений загальний огляд історичної обстановки і передумов перекладу англійської Біблії, яку звершив видатний релігійний реформатор, історик, богослов і перекладач Уільям Тіндаль. З'ясована специфіка перекладу, яка для багатьох сучасників була неприйнятною. Виявлено, що особливістю перекладу Біблії Уільяма Тіндаля було використання як основи саме оригінального тексту, а не «Вульгат». У результаті дослідження виявлено, що, хоча Тіндаль робив переклад з оригінальних мов, він не цурався використовувати уже наявні на той час переклади. Так, до прикладу, він використав частини німецького перекладу Мартіна Лютера, але зробив у ньому деякі правки. Встановлено, що сам Тіндаль був палким поборником перекладу Біблії на національну мову, зрозумілу для простих людей. З'ясовано, що У. Тіндаль запропонував оригінальне трактування ключових понять Священного Писання, що викликало обурення серед сучасників. У статті наведені слова та вирази, які були прийнятні у католицькій церкві, однак змінені Тіндалем. Виявлено, що сучасники Тіндаля вважали, що правильний переклад міг бути тільки таким, який не протирічив канонам католицької Церкви. З'ясовано, що Біблія короля Якова частково повторює переклад У. Тіндаля, зокрема, у статті наведені місця та вислови, які повністю співпадають. Тіндаль нелегально придбав копію німецького перекладу Нового Завіту Мартіна Лютера, який також використовував під час своєї роботи. Тіндаль попередив єпископа Лондона про свій намір, проте останній не підтримав цієї ініціативи, і реформатору довелося переїхати до Гамбурга, де 1524 року він зміг продовжити перекладати. З'ясовано, що перше видання Біблії Тіндаля побачило світ у 1526 році, а 1534 і 1536 рр. вийшли відредаговані видання.

Ключові слова: Біблія, Уільям Тіндаль, специфіка англійського перекладу, англійська Реформація.

Korchuk Vyacheslav,

*PhD, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Philosophy, Theology and Church History
Ukrainian Institute of Arts and Sciences
orcid.org/0000-0003-3314-7335
korchuk@uati.adventist.ua*

SPECIFICATIONS OF WILLIAM TYNDALL'S ENGLISH TRANSLATION OF THE BIBLE

As a result of this study, it was found that the beginning of the translation of the Holy Scriptures was due not only to external factors affecting the Reformer, but also to his inner world. The approaches of the English reformer William Tyndall and his understanding of replacing the traditional concepts of the Holy Scripture with new terminology and providing recommendations for a better understanding of the processes that took place in the ancient and modern history of Christianity are revealed. A general review of the historical situation and prerequisites for the translation of the English Bible was carried out, which was carried out by the outstanding religious reformer, historian, theologian and translator – William Tyndall. The specificity of the translation, which was not accepted for many contemporaries, is clarified. It has been established that the peculiarity of the translation of the Bible by William Tyndall was the use of the original text as the basis, and not the Vulgate. As a result of the study, it was found

на національну мову, що заклало основу для подальших перекладів Біблії англійською. Реакція католицької церкви на переклад Тіндала була негативною. Він був засуджений як церквою, так і монархічною владою Англії, в результаті чого змушений був залишити

країну і оселитися в Німеччині. 1526 року Біблія Тіндала була заборонена в Англії, а будь-яка її копія повинна була бути спалена. На основі перекладу Тіндала була створена Біблія Метью, яка стала першим офіційно схваленим перекладом Біблії англійською мовою.

Список використаних джерел:

1. Butterworth C. (1941). *The literacy lineage of the King James Bible. 1340–1611.* Philadelphia : University of Pennsylvania Press; London : Oxford University Press. 394 p.
2. Daniell D. (1994). *William Tyndale: A Biography.* New Haven and London : Yale University Press. 429 p.
3. Kenyon S. F. (1947). *The story of the Bible.* London : Butler & Tanner Ltd..
4. Mozley J.F. (1937). *William Tyndale.* London: Society for promoting Christian knowledge; New York : The Macmillan Co. 364 p.
5. *Records of the English Bible / ed. by A.W. Pollard.* Kent : Wm. Dawson & Sons Ltd., 1974.
6. Thompson C.R. (1963). *The Bible in English 1525–1611.* New York : Cornell University Press.
7. Tyndale W. (2009). *Obedience of a Christian Man and How Christian Rulers Ought to Govern.* Benediction Books. 230 p.
8. Tyndale W. (1989). *Tyndale's New Testament. A modern-spelling edition of the 1534 translation / Ed. and introduction by David Daniell.* New Haven and London : Yale University Press. 429 p.
9. *The New Testament. (1998). The Authorized or King James Version of 1611 / with an Introduction by J. Drury.* London : Everyman's Library. 421 p.

References:

1. Butterworth, C. (1941). *The literacy lineage of the King James Bible. 1340–1611.* Philadelphia: University of Pennsylvania Press; London, Oxford University Press, 394 p.
2. Daniell, D. (1994). *William Tyndale: A Biography.* New Haven and London: Yale University Press. 429 p.
3. Kenyon, S.F. (1947). *The story of the Bible.* London: Butler & Tanner Ltd.
4. Mozley, J.F. (1937). *William Tyndale.* London: Society for promoting Christian knowledge; New York: The Macmillan Co. 364 p. Thompson, C.R. (1963). *The Bible in English 1525–1611.* New York: Cornell University Press.
5. *Records of the English Bible / ed. by A.W. Pollard.* Kent: Wm. Dawson & Sons Ltd., 1974.
6. Tyndale, W. (2009). *Obedience of a Christian Man and How Christian Rulers Ought to Govern.* Benediction Books. 230 p.
7. Tyndale, W. (1989). *Tyndale's New Testament. A modern-spelling edition of the 1534 translation / Ed. and introduction by David Daniell.* New Haven and London: Yale University Press. 429 p.
8. *The New Testament. (1998). The Authorized or King James Version of 1611 / with an Introduction by J. Drury.* London: Everyman's Library. 421 p.